

PROTOKOLL

2018-08-27

BEREDNINGS- OCH DAGVATTENGRUPPEN FÖR
HÖJE Å VATTENRÅD

Berednings- och dagvattengruppen för Höje å vattenråd kallas till möte

Tid & datum: kl 13:30-16:10, måndagen den 27 augusti 2018

Plats: Kommunhuset Kristallen, Lund

Bilagor:

- 3.1: Höje å åtgärdsprogram etapp 1: Aktuella åtgärder
- 3.2: Häckebergasjön reduktionsfiske: Rapport från reduktionsfisket 2018
- 4.2: Gullåkra mosse: Rapport om möjligheter till fördröjning av dagvatten
- 4.3: Dagvattengruppens åtgärdslista
- 5.1: Förslag detaljplan Brågarp 6:1 m fl, Sockerstan etapp 1, Staffanstorps kommun: Förslag yttrande.
- 7.3: Beredning av remissyttranden: Förslag på hantering

Ärenden:

1. Val av justeringsperson

Protokoll från föregående möte 2018-06-12

Susanne vill att stycket om Vallkärratorn/Stångby vångar förtydligas. Förutsättningen för att VA SYD ska ta över drift och ansvar för anläggningen på Stångby vångar är att området blir detaljplanelagt. Dammen på fastigheten Vallkärratorn 17:1 kommer inte ingå i VA SYD:s eventuellt kommande ansvarsområde.

Efter mötet har Susanne återkommit med följande information:

I dagsläget avleds inget dagvatten till det dikningsföretag som omfattas av åtgärden där dike och damm håller på att byggas. Lunds kommun planerar dock ett bostadsområde i södra Stångby. För att kunna hantera dagvatten från det området kommer VA SYD behöva avleda en mindre mängd dagvatten till det dike och eventuellt även till dammen som nu byggs. Av denna anledning har en bra dialog hållits med Höje å vattenråd. De åtgärder som vattenrådet vidtar har utformats för att både ta hand om det jordbruksvatten som idag leds i dikningsföretaget, men också för att diket framöver ska kunna ta omhand samt fördröja dagvatten från framtida planområde.

Under mötet den 27 augusti 2018 framkom att Höje å vattenråd har valt att gå vidare med byggande av aktuellt dike och damm, utan att hos Mark- och miljödomstolen första söka de tillstånd för ändring av dikningsföretag som behövs. Jonas har informerat att Höje å vattenråd har kommit överens om åtgärden med

dikningsföretagets stämma. Avsikten är att Lunds kommun kommer att gå in med en begäran om att upphäva dikningsföretaget för denna del av sträckningen.

I diskussionerna har skötsel av diket som ligger på Stångby Vångar diskuterats. VA SYD vill förtydliga att skötsel av Stångby Vångar får bestämmas senare när det är aktuellt. För att dagvatten ska kunna avledas till aktuellt dike och damm framöver, och för att diskussion om skötsel ska kunna ske, blir det dock viktigt att

- *Lunds kommun går vidare med att upphäva denna sträcka av dikningsföretaget, och att avtal med servitut om avledning av dagvatten upprättas mellan kommunen som fastighetsägare och VA SYD,*
- *området blir detaljplanelagt,*
- *området omfattas av verksamhetsområde för VA .*

VA SYD vill även framföra att vi principiellt motsätter oss att påbörja åtgärder som inte fått erforderliga tillstånd eller dispenser eller där anmälan inte lämnats in.

Dagordningen

Tillägg under recipientkontroll: Beslut om när kommunernas miljöförvaltningar ska bjudas in till diskussion om höga fosforhalter i ån .

Ändring i dagordningen: Jonas föreslår att punkt 7.2 tas först på mötet.

BG/DG beslutar:

- *att välja Jenny till justeringsperson,*
- *att lägga protokollet till handlingarna med ovanstående förtydligande, samt*
- *att godkänna dagordningen med föreslagna ändringar*

2. Anmälningar

Åtgärdsprogram	
2018-06-19	Höje å ÅP: Meddelande om publicering av förfrågningsunderlag
2018-08-08	Höje å fiskevård: Lst beslut om att inte överpröva strandskyddsdispens
2018-07-26	Önnerupsbäcken fiskevård - Förfrågningsunderlag
2018-06-15	Lilla Bjällerup 6:1 - Länsstyrelsen beslut om övertäckning av formlämning
2018-08-08	Lilla Bjällerup 6:1 - Anbud SMA
2018-08-10	Lilla Bjällerup 6:1 - Anbud Transab
2018-07-09	Lilla Bjällerup 6:1 - Anbud JKN
2018-07-13	Reparation & underhåll - Anbud Bodeborn
2018-07-13	Reparation & underhåll - Anbud JKN
2018-08-13	Lilla Bjällerup 6:1 - Anbudsutvärdering
2018-08-13	Reparation & underhåll - Anbudsutvärdering
2018-06-21	Önnerupsbäcken - Lst beslut om dispens biotopskydd
2018-08-17	Råbytorp kalkfilter - Lst beslut om förlängd arbetstid
2018-08-17	Råbytorp kalkfilter - Lst beslut om vattenverksamhet
2018-06-19	Lilla Bjällerup 6:1 - Lst beslut vattenverksamhet och strandskydd
2018-06-18	Tvästegsdike Bjällerup Höje å - Lst beslut om LOVA-bidrag
2018-06-15	Höje å Trolleberg fiskevård - Lst beslut om vattenverksamhet Trolleberg
2018-06-21	Höje å Trolleberg fiskevård - Lst beslut om vattenverksamhet Värpinge
2018-06-13	Häckebergasjön reduktionsfiske - MERAB mängd inlämnad fisk till biogas
2018-06-18	Tvästegsdike Bjällerup Höje å - Förhandsförbindelse
2018-06-15	Lilla Bjällerup 6:1 - Förfrågningsunderlag
2018-08-13	Önnerupsbäcken fiskevård - Anbud Nebbhuset
2018-08-20	Önnerupsbäcken fiskevård - Reviderat anbud Nebbhuset
2018-06-19	Höje å Trolleberg fiskevård - Avtal om åtgärder
Dagvattengruppen	
Recipientkontroll	
2018-08-09	Detaljplan Sockerstan Staffanstorp - Meddelande samråd
Vattenförvaltning	
Arbetsutskottet	
Övrigt	

Länsstyrelsens beslut att inte överpröva Staffanstorps kommuns beviljande av strandskyddsdispens för fiskevårdsåtgärder i Höje å vid Trolleberg kommenteras kort.

BG/DG beslutar:

- att lägga anmälningarna till handlingarna

3. Åtgärdsprogram

3.1 Höje å åtgärdsprogram etapp 1

Bilaga 3.1

Ekologgruppen lämnar lägesrapport för arbetet med etapp 1 av åtgärdsprogrammet.

Vallkärratorn / Stångby vångar

Entreprenaden är påbörjad och färdigställs förhoppningsvis inom någon månad. En stor del av den stora dammen är redan grävd.

Önnerupsbäcken

Åtgärderna berör drygt 1 km av bäcken. Klassiska fiskevårdsåtgärder med utläggning av större stenar, lekgrus och trädplantering för beskuggning av vattnet. Entreprenör (Nebbhuset som tidigare gjort fiskevårdsåtgärder längre upp i Höje å) är upphandlad.

Höje å Trolleberg fiskevård

Åtgärderna består av trädplantering längs kanterna, borttagande av några pilar som står i vattnet, förbättring av lekbottnar, iläggning av större sten samt bortgrävning av finsediment. Målet är att göra det lättare för fiskarna att leka och växa upp. Samt göra det lättare att fiska på den del av den aktuella sträckan som är upplåten för fiske med fiskekort. Entreprenaden har minskats ner och ligger ute för anbud en andra gång då det anbud som kom in första gången låg långt över budget.

Kalkfilter Råbytorp

Entreprenaden ligger ute för upphandling, sista dag för anbud är idag. Jonas delar ut information om DiaPure AB, som utvecklar ytterligare ett material för att fånga fosfor, inför beslut om att eventuellt gå vidare med ett samarbete kring en mikroförsöksanläggning bredvid de två andra kalkfiltren.

Bjällerup

Inkomna anbud på entreprenaden var så höga att de inte rymdes inom projektets budget. Lägsta anbudet var mer än dubbelt så högt som budget. Jonas tog beslut om att avbryta upphandlingen. Planen är att skicka ut reviderat förfrågningsunderlag senare i höst. Följden blir att projektet inte kan genomföras i år. Markägaren är med på detta och det påverkar inte stödet från Länsstyrelsen.

Höje å Bjällerup tvåstegsdike

Det som hänt under sommaren är att förhandsförbindelser har tecknats med markägarna. Processen med att ompröva dikningsföretaget ska nu fortsätta.

Flackarp/Prästberga

I området finns en gammal vattentäkt (Alnarpsströmmen) som VA SYD har ansvar för och som man håller på att avveckla. VA SYD vill bli färdiga med avvecklingen av vattentäkten innan projektet kan fortsätta. Avvecklingen påbörjas nu i september. Täckten är inte använd på ca 10 år och borrorna pluggas nu med en blandning av betong och bentonitlera.

Synpunkter på förfrågningsunderlag till entreprenörer

Staffanstorps kommun har under sommaren kommit med principiella synpunkter på standardformuleringar i det förfrågningsunderlag som skickas ut i samband med upphandling av entreprenörer. Synpunkterna har vidarebefordrats till Ekologgruppen för kommentarer och hantering.

BG/DG beslutar:

- att tillstyrka samarbete med DiaPure AB om mikroförsöksanläggning för fosforrening vid Råbytorp,
- att uppdras åt Ekologgruppen att, med anledning av inkomna synpunkter, redovisa förslag på ändringar i förfrågningsunderlag till entreprenörer till nästa möte
- att i övrigt fortsätta arbetet enligt redovisad planering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.2 Häckebergasjön reduktionsfiske

Bilaga 3.2

Jonas informerar kort om reduktionsfisket i Häckebergasjön. Fisket pågick mellan mitten av april och mitten av juni. Den målsättning om mängden fisk (200 kg vitfisk/ha sjöyta) som skulle tas upp ur sjön på två säsonger nåddes redan första säsongen. Ca 15 ton fisk har plockats upp ur sjön. Tyvärr har det inte lett till någon förbättring av vattenkvaliteten. Möjliga orsaker till det kan vara:

- *Det varma och torra vädret som varit gynnsamt för alg tillväxt*
- *Koncentration av och därmed högre halter av näringsämnen i vattnet till följd av hög avdunstning och låg tillrinning kan också ha gynnat alg tillväxt*
- *Mycket låg förekomst av abborre i sjön. Abborren är väldigt viktig i samband med reduktionsfiske för att minska antalet av de yngel av mört och braxen som kläcks under våren.*

Fisket påbörjas igen i april nästa år.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

3.3 Ekosystemtjänster

Ekologgruppen lämnar lägesrapport från arbetet med utredningen om köp av ekosystemtjänster. Ett utkast till rapport är skickat till Helena och Jonas som tittar på det och lämnar synpunkter. Möte om projektet föreslaget till 7/9. Jonas skickar ut rapport och inbjudan när tid och datum är satt.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

3.4 Reparation och underhåll

Ekologgruppen lämnar lägesrapport. Två akuta åtgärder genomförda under sommaren, lagning av slukhål på Ladugårdsmarken samt lagning av utloppsbrunn vid dammen i Bjärred. Den sista akuta åtgärden, lagning av dämmet vid meandringen i Trolleberg är inte genomförd p g a brist på ek till dämmets plank.

Fem ytterligare åtgärder är inplanerade under hösten. Bodeborn har lämnat det lägsta anbudet på åtgärderna.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

3.5 LONA och LOVA-ansökningar

Jonas informerar om aktuella LONA och LOVA-ansökningar.

Namn på projektansökan	LOVA/LONA	Total budget (tkr)	Sökt belopp (tkr)	Beviljat belopp (tkr)	Slutredovisning	Kommentar
Vattenvårdsåtgärder Höje å	LOVA	1 360	680	680	2018-10-31	
Kalkfilter Råbytorp: Anläggning	LOVA	512	277	277	2018-10-31	
Häckebergasjön reduktionsfiske	LOVA	1 015	506	100	2019-10-31	
Kalkfilter Råbytorp: Uppföljning	LOVA	414	207	207	2020-10-31	
Tvästegsdike Höje å Bjällerup	LOVA	800	400	400	2021-10-31	
Vattenvårdande åtgärder Höje å	LOVA	5 600	2 800	2 800	2021-10-31	
Vattenvårdande åtgärder Höje å	LONA	5 500	4 950	0		Ansökan tillbakadragen
Flackarp/Prästberga	LONA	905	815	0		Ansökan tillbakadragen
Totalt		16 106	10 634	4 464		

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

3.6 Fosfordammar och kalkfilter

Information och diskussion om Werec:s arbete med fosfordammar och kalkfilter. Werec har fakturerat betydligt högre kostnader för konsulttid än budgeterat. Jonas har påtalat detta i ett tidigt skede. Werec menar att ökningen bl a beror på otydliga gränsdragningar mellan Werec:s och Ekologgruppens arbete och merarbete beroende på krav på kompletteringar från Länsstyrelsen. Enligt uppdrag från förra mötet har Jonas pratat med en av Lunds kommuns jurister som anser att det avtal som vattenrådet har med Werec troligen hade gett oss rätt i sak i en process men att de belopp 100 - 200 tkr det handlar om gör nyttan med en krävande process tveksam. Det är även väldigt svårt att förutsäga vad som hade hänt med de stöd vi blivit beviljade från Länsstyrelsen, och som vi budgeterat med, om projektet hade avbrutits. Efter samtal med Werec är det nu sagt att Werec inte ska fakturera ytterligare konsultkostnader och att projektet ska slutföras. Detta är avstämt med vattenrådets arbetsutskott.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

Ekologgruppen lämnar mötet.

3.7 Höje å åtgärdsprogram – Upphandling av konsult för etapp 2 (2019-2021)

Jonas informerar kort om upphandling av konsult inför etapp 2. Ett antal företag har hämtat förfrågningsunderlaget. Inga frågor är ännu ställda. Sista dag för anbud är

2018-09-14. Beslut om tilldelning planeras att tas av styrelsen på mötet i september.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

4. Dagvattengruppen

Ekologgruppen återkommer till mötet.

4.1 Fördröjningsmagasin Lund väster

Kort lägesrapport för arbetet med fördröjningsmagasin för dagvatten väster om Lund. Karolin Blomqvist, projektledare på VA SYD, lämnade detaljerad rapport vid förra mötet innan sommaren. Det återstår ett antal frågetecken som behöver rätas ut om projektet ska bli av. Det har inte hänt så mycket under sommaren. VA SYD väntar på projekteringshandlingar från Ekologgruppen för att kunna räkna på kostnaden. Projektet är inte aktuellt för genomförande i år. Uppdrag till Ekologgruppen om att sammanställa erfarenheterna från projektet, även om det inte blir genomfört, kvarstår.

DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

4.2 Gullåkra mosse

Bilaga 4.2

Nina Svenbro, Ekologgruppen, redovisar den reviderade rapporten om möjligheterna till fördröjning av dagvatten i Gullåkra mosse. Det finns möjligheter att fördröja mer vatten i mossen utan att påverka avrinningen av dagvatten från Staffanstorp i någon annan utsträckning än att dagvattenpumpen vid reningsverket får gå oftare. Kostnaden för detta beräknas vara näst intill försumbar. Tillgängligheten till området försämras inte av förslaget och förslaget innebär inte heller någon omfattande schaktning. Sammantaget är det ett intressant förslag till åtgärd som Ekologgruppen rekommenderar att man tittar vidare på. Staffanstorps kommun har mindre kommentarer på rapporten

DG beslutar:

- att godkänna rapporten med redaktionella ändringar
- att presentera rapporten för styrelsen, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.3 Dagvattengruppens åtgärdslista

Bilaga 4.3

Dagvattengruppen går igenom den, av Ekologgruppen uppdaterade åtgärdslistan, punkt för punkt. Mindre justeringar görs. Jonas tar upp frågan om att utreda förutsättningarna och ta fram förslag för användning av Källby dammar med AU.

DG beslutar:

- att uppdra åt Jonas att redigera listan utifrån de justeringar som gjorts, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.4 Källby/Lund SV

Karl-Magnus informerar om att en person har anställts på SBK i Lund för att driva processen och FÖP för området. Det hålls regelbundna möten om processen. De grundläggande förutsättningarna för framtida användning av Källby dammar är dock fortfarande oklara. VA SYD utreder just nu frågan om och hur mycket dagvatten som kan avledas till dammarna samt hur utformning av de anläggningar där VA SYD är involverade även efter en flytt av Källby reningsverk kan utformas. SBK är ansvariga för processen och samråden om den framtida utformningen och användningen av Källby dammar.

DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

4.5 Laget runt

Helena informerar om att:

- Lomma kommun ska gå med i VA SYD. Beslut taget i KS men ännu inte i KF.
- Lomma snart har en färdig dagvattenpolicy

Alfred informerar om att:

- Staffanstorps ska få en miljöplan.

Susanne informerar om att:

- Ett dagvattenutsläpp till Höje å måste flyttas till följd av breddning av E22. Finns ingen klar lösning för detta just nu.

Karl-Magnus informerar om att:

- Lunds kommuns nya ÖP är klar för antagande i KF.

DG beslutar:

- att lägga information till handlingarna

5. Vattenförvaltning

5.1 Staffanstorps kommun: Samråd förslag till detaljplan för del av Brågarp 6:1 m.fl. Sockerstan etapp 1

Bilaga 5.1

Jonas har tagit fram ett förslag till yttrande. Området är idag gammal, redan hårdgjord, industrimark som ska omvandlas till bostäder. Bedömningen är att det inte gör någon större skillnad beträffande dagvatten. Marken ska saneras vilket är positivt. I förslaget till yttrande trycks även på vikten av att plugga de grundvattenborror som finns i området för att minska risken för förorening av grundvattnet.

BG beslutar:

- att godkänna förslaget till yttrande, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

6. Recipientkontroll

6.1 Förändringar i recipientkontrollprogrammet

Diskussion angående eventuella förändringar i recipientkontrollprogrammet. Ekologgruppen har på uppdrag av Jonas tagit fram förslag på mindre förändringar i programmet. Dessa skickades ut för synpunkter innan sommaren. Några få synpunkter har kommit in. Susanne har meddelat att VA SYD avser att komma in med fler förslag på förändringar av programmet. Konsultuppdraget med genomförandet av recipientkontrollen 2019-2021 ska handlas upp i höst. För att komma med i upphandlingen behöver alla förslag till förändringar vara förankrade i mitten av oktober.

Helena efterlyser tidigare leverans av flödesviktade halter av kväve och fosfor från föregående år. Detta kan specificeras i förfrågningsunderlaget. De flödesviktade halterna av fosfor har ökat de senaste åren och det finns idag ingen självklar förklaring till det. Ökningen av fosfor behöver utredas vidare tillsammans med att försöka hitta en förklaring till de extremt höga halterna av fosfor som uppmättes ett par gånger 2017. Kommunernas miljöförvaltningar bjuds in till nästa möte för diskussion om problemet.

Rebecka meddelar att Ekologgruppen i sommar haft i uppdrag av VA SYD att ta extra prover i Höje å uppströms och nedströms reningsverkets dammar. Preliminära resultat visar att det är högre halter BOD och ammonium nedströms reningsverket.

BG beslutar:

- att uppdra åt Jonas att sammanställa inkomna synpunkter på recipientkontrollprogrammet och skicka ut för synpunkter, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7. Administration/övrigt

7.1 VattenAtlas

Inget nytt att rapportera om, det är ordinarie förvaltning med beredskap för problemhantering som gäller.

Helena meddelar att hon ska beställa historiska flygfoton över Lomma som eventuellt kan läggas in i VattenAtlas. Helena kontrollerar rättigheter och Jonas stämmer av med Jacob om det går att lägga in bilderna.

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.2 Beredning av remissyttranden

Bilaga 7.2

Förslaget till hantering av remissyttranden har bearbetats sedan förra mötet.

BG beslutar:

- att godkänna förslaget till hantering av remissyttranden, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.3 Övrigt

Inga ärenden.

7.4 Sammanträdestider 2018

Styrelsen		
09:00 i Lund (om inte annat anges)		
	2018-09-18	Diamanten
	2018-11-13	Diamanten
Arbetsutskottet		
09:00 i Lund		
	2018-09-04	Antraciten
	2018-10-30	Antraciten
Berednings/dagvattengrupp		
08:30 på tisdagar i Lund		
13:30 på måndagar i Lund		
	2018-10-09	Gnejsen
	2018-12-03	Porfyren 2

Jonas meddelar att förslagen till sammanträdestider för 2019 kommer att vara i stort sett identiska med tiderna för 2018. Mötestiden på måndagar är 13:30.

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.5 Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver BG/DG godkänna publiceringen.

BG beslutar:

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

**Justeras för
HÖJE Å VATTENRÅD**

Alfred Fransson
Ordförande BG

Helena Björn
Ordförande DG

Jonas Johansson
Samordnare

Jenny Ahlqvist
Svedala kmn